

MENDIM PAKICE

Me vendimin nr. 34, datë 01.09.2023, Kolegji Zgjedhor Gjyqësor (KZGJ) vendosi :

- Pranimin e padisë.
- Shfuqizimin e vendimit Nr. 179 datë 22.08.2023 të Komisionit të Ankimimeve dhe Sanksioneve “Për mospranimin për shqyrtim të kërkesës ankimore Nr.93 datë 20.08.2023 të depozituar nga Partia Demokratike e Shqipërisë”.
- Detyrimin e Komisionit të Ankimimeve dhe Sanksioneve të marrë vendim përfundimtar në lidhje me kërkesën ankimore Nr.93 datë 20.08.2023 të depozituar nga Partia Demokratike e Shqipërisë, brenda 2 ditëve nga njoftimi i vendimit të arsyetuar.

Në cilësinë e një prej gjyqtarëve të caktuar në përbërje të trupit gjykues, parashtroj mendimin tim, pjesërisht të kundërt me vendimin e shumicës.

Ndërsa bashkohem në lidhje me paligjshmërinë e vendimit të KAS-it, që nuk e legjitimoi ankuesin Partinë Demokratike për të kundërshtuar vendimin e KSHZ-së, ndaj mendim të ndryshëm nga shumica për pikën tjetër të vendimit, me të cilin u detyrua KAS të shqyrtojë ankimin në themel. Personalisht jam e mendimit se Kolegji Zgjedhor Gjyqësor, duhej ta kish zgjidhur vetë mosmarrëveshjen në themel, pa qenë e nevojshme në rastin në shqyrtim, një vendim i KAS-it, mbi të njëjtën çështje.

Referuar arsytimit të vendimit të KAS, finalizuar me një vendim mospranimi, ndër të tjera argumentohet se :

*“... 8. Për t’u rikthyer te çështja objekt shqyrtimi, në interpretim a contrario të përfundimeve të arritura nga Kolegji Zgjedhor në çështjen e mësipërme, duke qenë se Partia e Lirisë ka garuar si pjesë e një koalicioni (Bashkë Fitojmë) në zgjedhjet e 14 majit 2023, së bashku me Partinë Demokristiane dhe Partinë e Bashkimit për të Drejtat e Njeriut, **por që parti udhëheqëse e koalicionit, në kuptim të nenit 65, pika 3 të K.Zgjedhor, ka qenë Partia e Lirisë, atëherë kjo e fundit barazohet me koalicionin në raport me palët e treta, subjektet e tjera zgjedhore ku përfshihet dhe ankimuesi Partia Demokratike e Shqipërisë.***

9. Në lidhje me përbërjen e KZAZ-së, neni 29 i K.Zgjedhor ndër të tjera parashikon se:

“1. KZAZ-ja përbëhet nga 7 anëtarë dhe sekretari, të cilët emërohen nga KQZ-ja, sipas procedurës së mëposhtme: a) dy anëtarë propozohen nga partia kryesore e shumicës

parlamentare, **dy anëtarë propozohen nga partia kryesore e opozitës parlamentare**, një anëtar propozohet nga partia e dytë e shumicës parlamentare dhe **një anëtar propozohet nga partia e dytë e opozitës parlamentare**. Në rast se nuk arrihet baraspeshimi politik, sipas kësaj shkronje, grupi përkatës kompensohet me kandidaturat e partisë kryesore deri në baraspeshimin politik shumicëopozitë; ... 4. Renditja e partive për efekt të ndarjes së vendeve në KZAZ, sipas përcaktimeve të këtij neni, bëhet mbi bazën e numrit të mandateve që ka fituar partia politike nga zgjedhjet pararendëse për Kuvendin. **Në rastin e zgjedhjeve vendore, renditja përcaktohet mbi bazën e numrit të votave të fituara në shkallë vendi për këshillat vendorë në zgjedhjet pararendëse nga partitë parlamentare**”.

10. Argumenti në të cilin ankimuesi bazon pretendimin e tij në lidhje me përcaktimin e partisë kryesore të opozitës parlamentare, është ai i ndarjes (ose më saktë i pamundësisë për të përcaktuar numrin e votave për secilën parti politike përbërëse të koalicionit) së votave mes partive të subjektit zgjedhor koalicioni “Bashkë Fitojmë” në zgjedhjet e datës 14 maj 2023. Sipas ankimuesit, mosrespektimi nga ana e këtij koalicioni i rregullit që “Për koalicionet përbri emrit të kandidatit shënohet cilës parti i përket kandidati”, ka cënuar interesin e ligjshëm të Partisë Demokratike të Shqipërisë në favor të Partisë së Lirisë. Pretendimi i ankimuesit lidhet me marrëveshjen që partitë politike përbërëse të koalicionit “Bashkë Fitojmë” kanë dakordësuar për zgjedhjet e datës 14 maj 2023. Pretendime të ngjashme pala ankimuese ka ngritur edhe gjatë periudhës zgjedhore që i korrespondonte zgjedhjeve të datës 14 maj 2023, pretendime për të cilat nuk është legjitimuar për mungesë të interesit të ligjshëm. Kanë qenë vendimet nr. 32, datë 23.03.2023 të Komisionit të Ankimimeve dhe Sanksioneve dhe nr. 6, datë 30.03.2023 të Kolegjit Zgjedhor që kanë konfirmuar këtë qëndrim. Më konkretisht, Kolegji Zgjedhor ka arsyetuar se: ...

11. Referuar sa më sipër, për KAS bëhet e qartë që për aq kohë sa për subjektet zgjedhore koalicionet, të drejtat dhe detyrimet në lidhje me administrimin zgjedhor merren përsipër nga partia udhëheqëse e koalicionit, atëherë çdo pretendim për përkatësinë e votave mes partive përbërëse të koalicionit, mund të ngrihet vetëm nga parti politike pjesëtare në koalicion dhe jo nga palë të treta, si në rastin objekt shqyrtimi. Janë pikërisht partitë politike pjesëtare të koalicionit që mund të ngenë pretendime të tilla dhe që mund të kenë interes të ligjshëm në kuptim të nenit 88 pika 3 të K.Zgjedhor që rregullon financimin e partive pjesëmarrëse në zgjedhje.

12. Po ashtu, vlen të theksohet se për zgjedhjet e organeve vendore, ndryshe nga ato për Kuvendin e Shqipërisë, e drejta për propozimin e anëtarëve të KZAZ-së lidhet me numrin e votave dhe jo të mandateve në këshillat vendorë. Edhe nëse do ishte e qartë se sa mandate

këshilltarësh ka fituar secila parti politike pjesëtare e një koalicioni, nuk do kishte asnjë vlerë për mosmarrëveshjen objekt shqyrtimi, për aq kohë sa referenca e ligjit në rastin e zgjedhjeve të organeve vendore janë votat dhe jo mandatet e fituara.

13. ...

15. Megjithatë, në lidhje me elementin e respektimit të afateve ligjore për ankimin, KAS nuk mund të anashkalojë faktin që argumentet e paditësit në lidhje me këtë ankim, bazohen vetëm në pretendimin se kundërligjshmëria rrjedh nga vendimi nr. 261, datë 4.4.2023 i Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve “Për shqyrtimin e kërkesës për miratimin e disa listave shumëmerore, për koalicionin “Bashkë Fitojme”, për zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore të datës 14 maj 2023” dhe vendimeve respektive me këtë objekt të marra nga KZAZ-të përkatëse. Sipas ankimesit këto vendime janë marrë në kundërshtim me K.Zgjedhor, më konkretisht me fjalinë e fundit të nenit 67, pika 4 e tij. Është pikërisht kjo baza me të cilën ngrihet pretendimi në këtë çështje, çka për KAS është në tejkalim të afateve të përcaktuara nga K.Zgjedhor të cituara më sipër. Ankimesi e ka pasur të gjithë mundësinë që me të njëjtat argumente t’i kundërshtonte këto vendimmarrje gjatë periudhës zgjedhore për zgjedhjet e datës 14 maj 2023. Ngritja tashmë e pretendimeve në lidhje me këto vendimmarrje do të cënonte parimin e sigurisë juridike, ndaj për KAS, pavarësisht se në objektin e ankimit kërkohet vetëm ndryshimi i vendimit nr. 722 të datës 19.08.2023 të Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve, për aq kohë sa ky ankim bazohet në pretendime për kundërligjshmëri të vendimeve për të cilat ka kaluar afati i ankimit, vendime këto pazgjidhshmërisht të lidhura me objektin e këtij ankimi, atëherë nuk plotësohet as elementi i respektimit të afatit ligjor të ankimit. ...”

Sikurse u sqarua në seancë gjyqësore, kërkesëpadia objekt gjykimi u paraqit në një moment kohor, kur pala paditëse ishte në dijeni se nuk u legjitimua në ankimin e saj, duke mos mundur dot të kalojë testin e pranueshmërisë.

Pas paraqitjes së padisë dhe njohjes me të, vetë pala paditëse parashtrroi në seancë se, përtej argumentit për mungesë legjitimitimi, KAS-i e kish zgjidhur në themel mosmarrëveshjen me arsyetimin e vendimit.

Lidhur me sa më sipër, vlerësoj se konstatimi i palës paditëse për zgjidhje në themel të çështjes së shtruar për diskutim, është i saktë. Në këtë pikë, lind pyetja nëse marrja formalisht e një vendimi mospranimi, kur në fakt organi jep edhe vlerësimin mbi themelin e mosmarrëveshjes, si e cilëson llojin e vendimit (përfundimtar apo jo i tillë?).

Lidhur me sa më sipër, vlerësoj se KAS-i, duke dhënë argumente për zgjidhjen në themel të çështjes, pavarësisht se formalisht shprehet për mospranim të ankimit, e ka ezauruar kompetencën e vet ligjore dhe duke qenë një organ me të njëjtën përbërje, nuk duket se në një seancë tjetër për shqyrtimin e së njëjtës çështjeje, do të mund të marrë një vendim të ndryshëm nga ai i dhënë.

Në këto kushte, pa shmangur rregullat ligjore mbi ndarjen e kompetencave administrative dhe gjyqësore, për rastin në shqyrtim, konstatohet ushtrim në themel i kompetencës së KAS-it, ndaj jam e mendimit se Kolegji Zgjedhor duhej ta kish shqyrtuar në themel mosmarrëveshjen. Kërkimi i palës paditëse, pavarësisht artikulimit në kërkesëpadi (që u përpilua pa u njohur me arsyetimin e vendimit të ankimuar), është i qartë dhe kërkohej ndryshimi i vendimit të KSHZ, duke i'u njohur Partisë Demokratike të Shqipërisë e drejta për të propozuar dy anëtarë të KZAZ-së. Ky kërkim duhej të shqyrtohej nga Kolegji Zgjedhor në mënyrë përfundimtare, duke marrë një vendim mbi bazueshmërinë ose jo të tij.

Tiranë, 01.09.2023

GJYQTARE

Edlira PETRI